

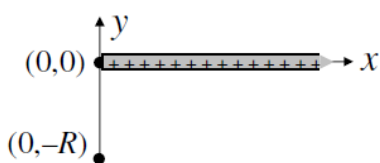
אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

תאריך הבחינה: יום ב' 29 באפריל 2012
 שם המרצה: ד"ר דניאל רורליך, ד"ר גנדי כגנוב, ד"ר יובל גנות
 מבחן בקורס: פיסיקה ב2
 מס' קורסים: 203-1-1641, 203-1-1491
 מיועד לתלמידי הנדסת בניין, הנדסת חומרים, הנדסה כימית,
 כימיה, הנדסת תעשייה וניהול
 שנה: תשע"ב, סמסטר א', מועד ג'
 משך הבחינה: 3 שעות
 חומר עזר: דף נוסחות אחיד, מצורף למבחן

אין להשתמש במחשבון!

יש להשיב על ארבע מתוך חמש השאלות. יש לנמק כל תשובה! כל שאלה שווה 25 נקודות.

נוסחאות נוספות (לכל המבחן): השטח של כדור שרדיוסו r הוא $4\pi r^2$; הנפח של הכדור הוא $4\pi r^3/3$.
 בתנועה במהירות v סביב מעגל שרדיוסו r (מהירות זוויתית $\omega = v/r$) התאוצה הצנטריפטלית היא $v^2/r = \omega^2 r$.

1. על ציר ה- x מונח מוט דק חצי-אינסופי בין $(-\infty, 0)$. הוא טעון בצפיפות מטען אורכית אחידה λ (חיובי). יש לחשב את רכיבי השדה החשמלי בנקודה $(0, -R)$ אשר בציר ה- y בהתאם לסעיפים הבאים:

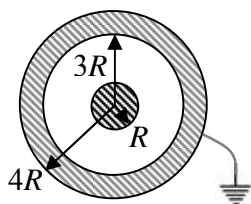
- א. (10 נק') בטא/י את השדה החשמלי $E_x(0, -R)$ כאינטגרל.
 ב. (5 נק') חשב/י את האינטגרל בסעיף הקודם. [ניתן להשתמש

$$\int f(g(x)) \left(\frac{dg}{dx} \right) dx = \int f(g) dg$$

בכלל השרשרת:

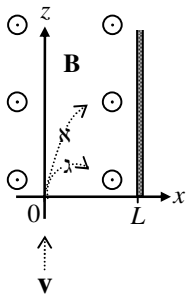
- ג. (10 נק') חשב/י את $E_y(0, -R)$ מבלי להשתמש בחוק קולון. [רמז: השתמש/י בחוק גאוס למוט אינסופי (בשני הכיוונים) שמונה על ציר ה- x .]

2. בציור כדור לא מוליך בתוך קליפה כדורית מוליכה. מרכזם המשותף הוא הראשית. הכדור הלא מוליך, שרדיוסו הוא R , טעון באופן אחיד במטען כולל Q . רדיוסיה של הקליפה הם $3R$ ו- $4R$ והיא מוארקת.

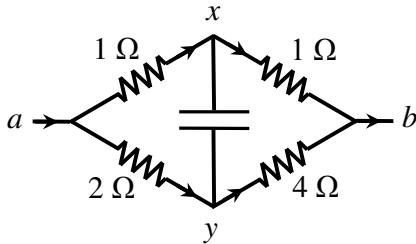
- א. (10 נק') מהו השדה החשמלי E (גודל וכיוון) בכל המרחב?
 ב. (10 נק') מהו הפוטנציאל V בכל המרחב כאשר V מתאפס באינסוף?
 ג. (5 נק') החלל שבין הכדור לבין הקליפה מתמלא בחומר אחיד בעל מקדם דיאלקטרי ϵ_s . מהו גודל השדה החשמלי E_s בחלל, כתלות במרחק r מהמרכז ובנתונים Q, ϵ_s ?

3. אלומה של חלקיקים זהים נעה לאורך ציר ה- z בכיוון החיובי במהירות $v = v\hat{z}$ בהתאם לציור (במרחב $z < 0$). במרחב $z > 0$ יש שדה מגנטי $\mathbf{B}$ קבוע (יוצא מהדף) המסיט אותם ימינה. בחצי-המישור $z > 0, x = L$ נמצא לוח מוליך חצי-אינסופי.

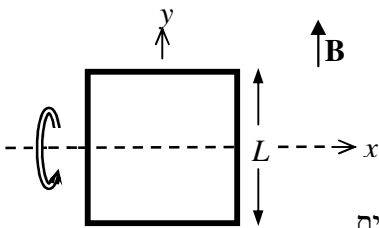

- א. (10 נק') בהתחלת הניסוי הלוח אינו טעון, אך החלקיקים המוסטים (במסלול א) מטעינים אותו. ברגע שיש על פני הלוח צפיפות מטען מישורית אחידה σ , החלקיקים אינם מוסטים יותר. חשב/י את σ כתלות בגדלים $B = |\mathbf{B}|$, $v = |v|$ וקבועי טבע.
- ב. (5 נק') הייתכן שהחלקיקים הם אלקטרונים? הייתכן שהם פרוטונים? מדוע?
- ג. (10 נק') חוזרים על הניסוי ומגלים כי עבור $v < v_0$ החלקיקים כלל לא מגיעים ללוח הלא טעון (מסלול ג). מצא/י את v_0 כתלות בגדלים L, B , במסת החלקיקים m_0 ובמטענם q_0 .

4. ארבעה נגדים וקבל מחוברים על פי הציור. לקבל קיבול C .

- א. (8 נק') בשלב הראשון של הניסוי, נכנס זרם $I = 2A$ בנקודה a ויוצא בנקודה b , כשהקבל טעון. מהו הזרם I_{xy} בנגדים התחתונים?
- ב. (8 נק') מהו הפרש הפוטנציאלים V_{xy} שעל הקבל?
- ג. (2 נק') בשלב השני של הניסוי, ברגע $t = T$, מנתקים את החיבורים a, b וסך כל הזרם I_{xy} זורם בין הנקודות x, y . האם הזרימה היא מ- x ל- y או מ- y ל- x ? הסבר/הסבירי.
- ד. (5 נק') חשב/י את הגודל המרבי של I_{xy} כתלות ב- q ו- C .
- ה. (2 נק') מתי יהיה גודלו של הזרם I_{xy} מרבי? הסבר/הסבירי.

5. ארבע מוטות זהים יוצרים ריבוע ששטחו הוא $L \times L$. ההתנגדות של כל מוט היא R . ציר ה- x מחלק את הריבוע לשני מלבנים שווים כמצויר. הריבוע מסתובב בציר ה- x בתדירות זוויתית קבועה ω וברגע $t = 0$ הריבוע נמצא במישור ה- xy . במרחב שדה מגנטי קבוע ואחיד שעוצמתו B_0 וכיוונו $\hat{y}$.

- א. (10 נק') חשב/י את השטף המגנטי Φ_B דרך הריבוע כתלות בזמן t ובנתונים.
- ב. (10 נק') חשב/י את הזרם $I(t)$ שבריבוע, כתלות בזמן t , בנתונים ובקבועי הטבע.
- ג. (5 נק') מהו כיוון הזרם (עם או נגד כיוון השעון) ברגע $t = 0$? מדוע?

בהצלחה!